

Halkier, Bente (2002). **Fokusgrupper** Samfundslitteratur og Roskilde Universitetsforlag.

Anmeldt af *Peter Musaeus*, Phd.studerende, Psykologisk Institut, Århus Universitet, Risskov.

Her er en lille bog om fokusgrupper. På bare 121 sider får Bente Halkier dækket de væsentligste sider af fokusgruppe-interviews. Det er, emnets omfang taget i betragtning, lidt af en præstation, og bogen bærer da også præg af forfatterens betragtelige erfaring inden for feltet.

Forfatteren starter med at udrydde den almindelige misforståelse, at fokusgruppe-interviews er en form for gruppeinterviews. Men det særegne ved fokusgruppe-interviewet ligger ikke i selve mængden af interviewpersoner, men i interaktionen imellem dem. Heri ligger styrken og svagheden ved fokusgruppe-interviews. Hvis dynamikken i gruppen fungerer tilfredsstillende, det vil sige, at de stillede spørgsmål formår at få deltagerne op af stolene og lade sig stimulere af andres svar, kan sådanne interviews give forskeren mulighed for at afdække de interviewedes holdninger og normer omkring et givent emne. Fungerer interaktionen i gruppen imidlertid ikke, så sidder man tilbage med en flad fornemmelse, nemlig med svært bearbejdelige interviews med en serie af personer tilfældigvis samlet til lejligheden. Men, hånden på hjertet, en grund til fokusgruppernes popularitet er deres gennemførlighed. Bente Halkier nævner, at i modsætning til feltarbejde og deltagerobservation er fokusgrupper relativt nemme at arrangere og gennemføre på en mindre anmassende facon, og, selv om de kræver mere planlægning end semistrukturerede interviews med enkelte interviewpersoner, kan de give en større viden.

Selv benyttede jeg bogen i forbindelse med udførelsen af fire fokusgruppe-interviews om læring med elever på en handelsskolen. Takket være bogens eksempler udarbejdede jeg hurtigt et første udkast til en brugbar interviewguide. Det er ellers ikke altid, at det, jeg læser om kvalitativ forskning, umiddelbart kan omsættes i noget brugbart. Især fik jeg indsigt i min rolle som moderator i fokusgruppen. For fuldstændighedens skyld må jeg dog indskyde, at de pågældende interviews mislykkedes grundet tekniske vanskeligheder med en mikrofon. Det skete på trods af Bente Halkiers eksplicite understregning af (hvad jeg burde have vidst, og måske netop derfor sad overhørig, og derfor retfærdigvis ingenlunde vil laste bogens forfatter for) vigtigheden af, at mediet fungerer.

Alt i alt er denne bog en brugbar, læsevenlig introduktion til alle faser i at arbejde med fokusgruppe-interviews. Især afsnittet om fortolkning giver læseren små læseanbefalinger (eksempelvis til Goffman), hvilket overraskende nok fungerer uden at trætte eller fjerne fokus. Men bogen er ikke bare kort i tekst, den er uden diagrammer og billeder. Det savner man ofte i længere tekstbøger, der må støtte sig op ad sådanne hjælpemidler. Men i dette tilfælde fungerer teksten fint alene, hvilket skyldes, at bogen er skrevet i ukunstlet stil. Der er tale om en genvej til at komme i gang med at anvende fokusgruppe-interviews. Vil man uddybe sin viden om

fokusgrupper kan man passende konsultere Greenbaums kanoniske (som Halkier også anbefaler): "The handbook for focus group research", udkommet på Sage i 1998 og anmeldt i Centres Nyhedsbrev nr. 29 – se også hjemmesiden www.psy.au.dk/research/ckm. Nærværende bog vil dog stadig være anbefalelsesværdig både som primer for den, der går videre med emnet og som manual for den, der blot vil snuse til fokusgrupper.